

“Benim mânevi mirasım ilim ve aklıdır”
Mustafa Kemal Atatürk

Bilim ve Teknik
Aylık Popüler Bilim Dergisi
Yıl 53 Sayı 624
Kasım 2019

Sahibi

TÜBİTAK Adına Başkan
Prof. Dr. Hasan Mandal

**Genel Yayın Yönetmeni ve
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü**
Doç. Dr. Rukiye Dilli
(rukiye.dilli@tubitak.gov.tr)

Yayın Yönetmeni
Dr. Özlem Kılıç Ekici
(ozlem.ekici@tubitak.gov.tr)

Yayın Danışma Kurulu
Doç. Dr. Emine Adadan
Bekir Çengelci
Doç. Dr. Bircan Kayaaslan
Doç. Dr. Lokman Kuzu
Prof. Dr. Faruk Soyduğan
Prof. Dr. Abdurrahman Muhammed Uludağ

Yazı-Araştırma ve Editörler
Dr. Özlem Ak
(Tıp ve Sağlık Bilimleri)
(ozlem.ak@tubitak.gov.tr)
Alp Akoğlu
(alp.akoglu@tubitak.gov.tr)
Dr. Tuncay Baydemir
(Temel Bilimler ve Teknoloji)
(tuncay.baydemir@tubitak.gov.tr)
Dr. Şahin İdin
(sahin.idin@tubitak.gov.tr)
Dr. Bülent Gözcelioğlu
(bulent.gozcelioglu@tubitak.gov.tr)
Dr. Mahir E. Ocak
(Fiziksel Bilimler)
(mahir.ocak@tubitak.gov.tr)
Dr. Tuba Sarıgül
(Temel Bilimler)
(tuba.sarigul@tubitak.gov.tr)
İlay Çelik Sezer
(Yaşam Bilimleri)
(ilay.celik@tubitak.gov.tr)

Redaksiyon
Nurulhude Baykal
(nurulhude.baykal@tubitak.gov.tr)
Mehmet Sığırıcı
(mehmet.sigirci@tubitak.gov.tr)

Grafik Tasarım
Ödül Evren Töngür
(odul.tongur@tubitak.gov.tr)

Çizer
Hüseyin Diker
(huseyin.diker@tubitak.gov.tr)

Video-Animasyon-Web
Selim Özden
(selim.ozden@tubitak.gov.tr)

Teknik Yönetmen
Sadi Atılğan
(sadi.atilgan@tubitak.gov.tr)

Mali Yönetmen
Adem Polat
(adem.polat@tubitak.gov.tr)

İdari Hizmetler
Nahide Soytürk
(nahide.soyturk@tubitak.gov.tr)

Yazışma Adresi Bilim ve Teknik Dergisi
Kavaklıdere Mahallesi Esat Caddesi
TÜBİTAK Ek Hizmet Binası No: 6
06680 Çankaya ANKARA
Tel (312) 298 95 24 **Faks** (312) 428 32 40
İnternet www.bilimteknik.tubitak.gov.tr
e-posta bteknik@tubitak.gov.tr
Abone İlişkileri (312) 222 83 99
abone@tubitak.gov.tr
Abone www.tubitakdergileri.com.tr

ISSN 977-1300-3380
Fiyatı 7 TL - Yurtdışı Fiyatı 5 Euro
Dağıtım TDP <http://www.tdp.com.tr>

Baskı PROMAT Basım Yayın San. ve Tic. A.Ş.
<http://www.promat.com.tr/>
Tel (212) 622 63 63

Baskı Tarihi 25.10.2019
Bilim ve Teknik Dergisi, Milli Eğitim Bakanlığı
[Tebliğler Dergisi, 30.11.1970, sayfa 407B, karar no: 10247]
tarafından lise ve dengi okullara; Genelkurmay Başkanlığı
[7 Şubat 1979, HRK: 4013-22-79 Eğt. Krs. Ş. sayı Ngr.83]
tarafından Silahlı Kuvvetler personeline tavsiye edilmiştir.

“Yaşlanmanın yüzümüzden çok
aklımızda buruşukluklar meydana getireceğinden korkarım...”

Montaigne.

Alzheimer hastalığıyla kimimizin uzaktan ya da yakından bir tecrübesi olmuştur. Alzheimer nedeniyle demans belirtileri gösteren aile büyüklerimizin yaşadıkları karşısında çaresiz kalma duygusunu birçoğumuz tatmışızdır. İlerleyen yaşla birlikte sinsice ilerleyen Alzheimer’ın yakın gelecekte kalp hastalığından bile daha sık görüleceği tahmin ediliyor. “Çağımızın vebası” olarak da adlandırılan Alzheimer, aslında beyin hücrelerinin zamanla ölümüne bağlı olarak düşünce, hafıza ve davranış fonksiyonlarında azalmaya neden olan nörolojik bir hastalık. Biz de bu sayımızda Alzheimer hastalığını mercek altına alıyoruz. Özlem Ak yazısında beyni harap eden bu hastalığın başlıca nedenlerini, risk faktörlerini, erken teşhis yöntemlerini ve tedavisine yönelik bilimsel çalışmaları detaylı bir şekilde ele alıyor. Yazısında ayrıca bu hastalığa yakalanma riskini azaltacak sağlıklı yaşam alışkanlıklarına da değiniyor. Unutmamamız gereken aslında Alzheimer’ın önlenilebilir olduğu -yeter ki toplumda bu konudaki farkındalığı artırabilelim! Bu amaçla her yıl 21 Eylül günü “Dünya Alzheimer Günü” olarak anılıyor ve farkındalığı artırmak amacıyla dünya genelinde çeşitli etkinlikler düzenleniyor.

Bu ay, Ekim 2019 sayısında verilen “Elementlerin Periyodik Tablosu” posterinin devamı niteliğinde olan, yine çok özel ve farklı bir şekilde hazırlanmış “Elementlerin Bilimsel Verileri” başlıklı posterini okurlarımıza sunuyoruz. İlgi alanı sadece kimya değil genel bilim olan herkesin başvurabileceği bir kaynak olarak hazırlanan periyodik tablo posterinde, bu sefer, tüm elementlerin detaylı bilimsel verilerine, öne çıkan fiziksel ve kimyasal özelliklerine, ayrıca keşif öykülerine yer veriyoruz. Ayrıca *Bilim Genç* dergisinin hazırladığı etkileşimli periyodik tablo mobil uygulamasını da ücretsiz olarak Google Play ve App Store uygulama mağazalarından indirip tüm elementleri eğlenceli bir şekilde keşfedebilirsiniz.

“İnsanları Ay’a ve Mars’a Taşıyacak Roket “Starship”, “Nobel Fizyoloji veya Tıp Ödülü: Oksijen Düzeyine Yönelik Algılama ve Uyum Mekanizmalarının Keşfi”, “Tatlı Su Kaynaklarındaki Küresel Değişimler”, “İlk Türk Arktik Bilimsel Seferi”, “Barış ve Bilim Kıtası Antarktika’da Türk Bilim İnsanları” başlıklı yazılarımızı da zevkle okuyacağınıza eminiz.

Dergimizin daha düşük fiyata ve ücretsiz kargoyla sizlere ulaşacağı abonelik kampanyasından (yıllık 60 TL) faydalanmak için www.tubitakdergileri.com.tr adresini ziyaret edebilirsiniz.

Dergimizin internet sayfasını (<http://www.bilimteknik.tubitak.gov.tr>) ve sosyal medya hesaplarını da takip edebilir, hayatınızdaki yerini ve size neler kattığını bizlerle paylaşabilirsiniz (bteknik@tubitak.gov.tr).

Nesiller büyüten dergimizin bu sayısını da keyifle okumanızı diliyor, sonraki sayılarımızı sabırsızlıkla bekleyeceğinizi umuyoruz. Bilimle kalın...

Unutmayın #bilimokuyanbilir!

Saygılarımızla,
Özlem Kılıç Ekici